

Helse- og omsorgsdepartementet

Deres ref

Vår ref.
2014/20225 HELHJO

Dato
19.09.2014

Høring - forslag til akuttmedisinforskrift og endringer i forskrift om pasientjournal

Det vises til høringsnotat med forslag til akuttmedisinforskrift og endringer i pasientjournalforskriften. Riksarkivaren sto ikke på listen over høringsinstanser. Etter avtale med spesialrådgiver Kristin Lossius fikk vi utsatt frist til fredag 19. september 2014.

Riksarkivaren henvendte seg til Helse- og omsorgsdepartementet 2. april 2012 og tok opp spørsmål knyttet til arkivplikt mv for lydopptak fra AMK-sentraler. Deler av brevet er sitert i høringsnotatet pkt 5.2.6. Konklusjonen i Riksarkivarens brev er at slike lydopptak er arkivpliktige dokumenter etter arkivloven. Vi ser at departementet legger det samme til grunn i høringsnotatet.

I henhold til arkivloven § 9 kan arkivpliktige dokumenter ikke kasseres uten at det er i samsvar med forskrift gitt i medhold av arkivloven § 12 eller særskilt samtykke fra Riksarkivaren.

Det finnes i tillegg bestemmelser om såkalt arkivbegrensning i arkivforskriften §§ 3-18 og 3-19. Med arkivbegrensning menes at et dokument som faller inn under definisjon av arkiv i § 2 i arkivloven, men som verken er gjort til gjenstand for saksbehandling eller har verdi som dokumentasjon, holdes utenfor eller fjernes fra arkivet.

Som nevnt er det lagt til grunn i høringsnotatet at lydopptak fra AMK-sentraler er arkiveringspliktig dokument. Vi kan imidlertid ikke se at departementet drøfter forholdet til kassasjonsforbudet i arkivloven § 9 c, eller tar stilling til hvilke rammer det legger for adgangen til å slette opptakene og for hvordan regler om dette eventuelt kan eller bør vedtas.

Slik vi leser forslaget til endringer i forskriften § 14, er det mulig å tolke det som en regel om at lydopptak skal gjøres til gjenstand for *arkivbegrensning* etter arkivforskriften §§ 3-18, med angivelse av når arkivbegrensningen skal skje. Etter forslaget skal opptakene bevares i minst tre år. Deretter skal de altså slettes - forutsatt at relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen er nedtegnet på forsvarlig måte, og således videreført, i pasientens journal.

Der lydopptak i løpet av treårsperioden ”er brukt som del av beslutningsgrunnlag i tilsyn, klage- eller erstatningssaker, eller utgjør annen del av saksbehandling”, kan det derimot ikke slettes. I slike tilfeller vil lydopptaket nettopp ha vært gjenstand for saksbehandling og/eller ha verdi som dokumentasjon, noe som også innebærer at det faller utenfor det som kan arkivbegrenses i henhold til arkivforskriften § 3-18.

Høringsnotatet nevner i pkt 5.3.1 at lydopptakene ofte vil inneholde informasjon som går ut over de medisinske forhold og hva som er nødvendig å oppbevare i helsehjelpsøyemed. Det kan således være at opptakene inneholder opplysninger som ikke hører hjemme i pasientens journal, og som derfor ikke vil bli videreført på samme måte som opplysningene om pasienten og helsehjelpen. Disse opplysningene kan imidlertid være av betydning og relevans i andre sammenhenger og for øvrige deler av virksomheten. Dersom de er eller har vært gjenstand for saksbehandling og har verdi som dokumentasjon, vil det ikke være adgang til *arkivbegrensning*.

Vi stiller på denne bakgrunn spørsmål ved om oppregningen av tilfeller hvor det ikke vil være adgang til sletting etter forslaget til § 14, er vid nok. Det vil antakelig kunne tenkes andre tilfeller enn tilsyn, klage og erstatningssaker hvor lydopptakene bør bevares. Det kan for eksempel være tilfeller hvor presse og media har krevd innsyn i lydopptak med hjemmel i offentleglova, eller hvor det har vært aktuelt med politietterforskning eller gransking og annen form for tilsyn, av andre enn helsemyndighetene.

For å få disse forholdene tydeligere frem, vil vi foreslå å justere forslaget til ordlyd i § 14 andre ledd slik:

”Lydopptaket kan likevel ikke slettes der opptakene er brukt som del av beslutningsgrunnlag i tilsyn, klage- eller erstatningssaker, ~~eller~~ *inngår i annen saksbehandling eller opptakene av andre årsaker har verdi som dokumentasjon. Arkivforskriften § 3-18 gjelder tilsvarende.*”

Dersom § 14 derimot det er ment som en bestemmelse om kassasjon, må forholdet til arkivloven § 9 drøftes og det må gjøres nærmere rede for det hjemmelsmessige grunnlaget for kassasjonsbestemmelsen.

Det vises for øvrig til at det i utkast til helsearkivforskrift (forskrift om Norsk helsearkiv og Helsearkivregisteret) er inntatt egne bestemmelser om avlevering, bevaring og kassasjon av pasientjournalmateriale. Denne forskriften er hjemlet i blant annet arkivloven § 12.

Med hilsen

Helga Hjorth e.f.
fung. stabsdirektør

Kopi til:
Kulturdepartementet Postboks 8030 Dep 0030 OSLO